

ÚRSO odpovedá spotrebiteľom: Prečo platím za teplo viac ako minulý rok?

ÚRSO Ombudsman na základe množstva podnetov odberateľov ohľadne cien tepla oslovil odbor regulácie tepelnej energetiky s najčastejšími otázkami, s ktorými sa odberatelia obracajú na úrad. V nasledujúcom článku sa dozvieme, prečo sú ceny tepla oproti minulému roku vyššie, ako je to s na trhu sa znižujúcou cenou plynu a schválenými cenami tepla a iné ozrejmujuce informácie, ktoré vám pomôžu zorientovať sa v tejto problematike, medziiným aj to, na koho sa môžete obrátiť ak potrebujete preveriť vyúčtovanie správcu.

1. Prišlo mi vyúčtovanie za teplo a TÚV. Ceny sú oproti minulému roku neuveriteľne vysoké. Ako viem zistiť, či ich môj dodávateľ vypočítal správne?

ÚRSO zdôrazňuje, že pri cenách tepla pre rok 2022 je potrebné striktné rozlíšiť čo úrad v zmysle platných zákonov SR reguluje a čo už nie. Úrad v prvom rade reguluje ceny tepla pre domácnosti s centralizovaným zdrojom tepla, čo je asi 1/3 všetkých domácností v SR. Úrad napríklad v roku 2022 nereguloval ceny tepla pre bytové domy s vlastnou kotolňou, kde boli nárasty vplyvom extrémneho zdraženia palív na výrobu tepla na svetových burzách (najmä zemného plynu) často ozaj dramatické a úrad takisto nemá žiadny dosah na stanovenie výšky zálohových platieb v bytových domoch. Takže, ak na našej webstránke úradu nenájdete rozhodnutie o cene tepla pre vášho dodávateľa, úrad ho nereguluje a vaša domácnosť platí neregulované ceny tepla.

Je dôležité rozlišovať, či hovoríme o náraste cien tepla alebo o výške preplatku / nedoplatku z ročného vyúčtovania. Ak to nie je zrejmé, v prvom rade doporučujeme kontaktovať správcu objektu (prípadne spoločenstvo vlastníkov bytov) s požiadavkou na vysvetlenie jednotlivých položiek vyúčtovacej faktúry a výšky fakturovaných cien tepla od dodávateľa tepla.

Dodávateľ tepla môže fakturovať cenu tepla maximálne v hodnotách schválených Úradom pre reguláciu sieťových odvetví vo vydanom rozhodnutí. Cenové rozhodnutia úradu pre ceny tepla sú dostupné na webovej stránke úradu v časti Tepelná energetika – Cenové rozhodnutia, link: [Cenové rozhodnutia \(2017-2023\) | Úrad pre reguláciu sieťových odvetví \(gov.sk\)](#).

Samotné náklady na teplo pre ÚK a TÚV pre jednotlivých konečných spotrebiteľov, výsledkom ktorých je preplatok alebo nedoplatok z ročného vyúčtovania, sú výsledkom rozpočítania nákladov podľa príslušnej vyhlášky ministerstva hospodárstva SR (pre rozpočítanie nákladov za rok 2022 sa postupovalo podľa vyhlášky č.240/2016 Z.z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného v teplej úžitkovej vode a rozpočítavania množstva tepla) a zaplatených mesačných zálohových platieb.

2. Ako si môžem skontrolovať priemerný nárast ceny tepla oproti predchádzajúcemu roku u môjho dodávateľa?

Porovnať nárast ceny tepla je orientačne možné porovnaním prepočítaných tzv. jednozložkových cien tepla, ktoré vypočítate napríklad pomocou kalkulačky na webovej stránke úradu v časti Tepelná energetika – Informačný servis – Prepočet dvojjložkovej ceny tepla, link: [data.urso.gov.sk/CISRES/Agenda.nsf/DvojjložkovaCena](#). Vypočítate si orientačnú jednozložkovú cenu tepla v 1. a 2. období a následne môžete porovnať ich zmenu.

Pre presnejšiu hodnotu je potrebné kontaktovať dodávateľa tepla.

3. Mám aj inú nehnuteľnosť v inej časti mesta, kde sú účtované úplne iné ceny za teplo a TÚV, ako je to možné?

Rozdielne ceny tepla v jednotlivých častiach mesta pravdepodobne znamenajú, že teplo je dodávané rôznymi dodávateľmi tepla, pričom každý dodávateľ tepla má schválenú individuálne cenu tepla.

Ak sa jedná o cenu tepla v roku 2023, na výšku (rozdiel) fakturovaných cien tepla aj u toho istého dodávateľa tepla má vplyv aj platné nariadenie vlády č. 464/2022 Z.z. v znení nariadenia vlády č. 523/2022 Z.z., ktorým vláda SR reagovala na extrémny nárast cien energií na rok 2023 a ktorým pre vybraných odberateľov tepla (odberateľov v bytových objektoch) stanovila maximálny nárast cien tepla v roku 2023 v porovnaní s rokom 2022.

4. Mám závažné podozrenie, že správca vo vyúčtovaní urobil chybu. Ako mám postupovať?

Ak má odberateľ podozrenie, že vo vyúčtovaní správcu je chyba, prípadne mu nerozumie, alebo si nevie skontrolovať spotrebu a k tomu prislúchajúcu cenu, jeho prvý krok by mal smerovať za správcom s požiadavkou o vysvetlenie faktúry. Ak odberateľ s vysvetlením správcu nesúhlasí, alebo je vysvetlenie nedostačujúce, mal by podať správcovi písomnú reklamáciu so všetkými požiadavkami. Až v prípade neúspešne vybavenej reklamácie má odberateľ právo obrátiť sa na príslušný orgán štátnej správy, ktorý v danej oblasti vykonáva dozor a tým je Slovenská obchodná inšpekcia. Úrad v rámci teplárenstva vykonáva len cenovú reguláciu, t.j. rozhoduje o maximálnych cenách tepla pre jednotlivé teplárenské spoločnosti.

5. Ako je možné, že platím viac ako predchádzajúci rok, keď som teplo a TÚV užíval menej.

Na otázku je ťažké odpovedať jednoznačne bez poznania podrobností a porovnania jednotlivých položiek vstupujúcich do konkrétneho vyúčtovania za teplo.

Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že na platby za spotrebované teplo má vplyv výška ceny tepla, či sa jedná o cenovo regulovanú alebo neregulovanú dodávku tepla, prípadne dodávku tepla s dotáciou štátu, ale taktiež spôsob rozpočítania nákladov na základe príslušnej vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR a primeranosť výšky nastavených zálohových platieb správcom alebo spoločenstvom vlastníkov bytov, ktoré platí konečný spotrebiteľ počas celého roka.

Pri regulovaných cenách tepla platí, že musia byť schválené úradom, pričom úrad schváli cenu tepla len v prípade, ak je v súlade so zákonom č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a s aktuálnou vyhláškou, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v tepelnej energetike (pre rok 2022 vyhláška č. 248/2016 Z.z. v znení neskorších predpisov, pre rok 2023 vyhláška č. 312/2022 Z.z.).

Žiaľ, dramatický a najmä nepredvídateľný nárast cien tepla pre rok 2023 u väčšiny regulovaných subjektov bol dôsledkom enormného nárastu trhových cien komodít na svetových trhoch (najmä elektrickej energie a zemného plynu), ktorý začal už v polovici roka 2021 a v roku 2022 pokračoval. Regulované subjekty, ktoré boli nútené nakupovať energie na výrobu a dodávku tepla v druhom polroku roka 2021 a v roku 2022 na nasledujúce obdobie, tak nemali možnosť tieto energie nakúpiť za ceny, za aké to bolo možné v minulosti. Uvedené sa prejavilo v náraste cien tepla pre rok 2022, ale najmä v náraste cien tepla k 1.1.2023.

6. Prečo sa nemenia aj ceny tepla a TUV, keď cena plynu na trhu klesá?

Je pravdou, že v súčasnosti sú pri zemnom plyne trhové ceny komodity na nižšej úrovni ako boli napr. v druhom polroku roka 2022. Regulované subjekty však nakupujú komodity na výrobu tepla obvykle vopred a výrobcovia tepla majú uzatvorené rôzne typy obchodných kontraktov na nákup zemného plynu. V niektorých prípadoch je to stála cena platná na určité obdobie roka, niekedy cena koreluje s napr. dennými pohybmi cien komodity na burze. Náklady na nákup zemného plynu pri jeho dnešných cenách budú mať v mnohých prípadoch dopad až na ceny tepla v roku 2024.

V prípadoch, keď výrobcovia tepla nakupujú zemný plyn na rok 2023 na krátkodobých trhoch, na ktorých cena zemného plynu v porovnaní s jeho cenou v druhom polroku roka 2022 klesla, úrad od začiatku tohto roka inicioval z vlastného podnetu viacero cenových konaní za účelom preskúmania skutočných nákladov týchto subjektov a zohľadnenie prípadných úspor z nich vyplývajúcich v nových maximálnych regulovaných cenách tepla v dotknutých lokalitách.

Zohľadnenie súčasných cien komodít na svetových trhoch v existujúcich cenách tepla platných v roku 2023 však je možné zo strany úradu vykonať len u regulovaných subjektov s odpovedajúcim typom obchodného kontraktu.

7. Kedy mám ja ako odberateľ, resp. správca nárok na dotácie z MHSR?

Na zmiernenie dopadu nárastu cien energií boli pre rok 2023 vydané mimoriadne opatrenia vlády SR. V oblasti cien tepla je týmto opatrením nariadenie vlády č. 464/2022 Z.z. v znení nariadenia vlády č. 523/2022 Z.z., ktoré ustanovilo limit nárastu ceny tepla od 1. januára 2023 pre koncových odberateľov v bytových objektoch.

Na základe uvedeného nariadenia vlády vyhlásilo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky dňa 9.1.2023 výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na pokrytie dodatočných nákladov v dôsledku uplatňovania limitu nárastu schválenej alebo určenej ceny tepla a podrobnosti, vrátane informácie, ktorých odberateľov tepla sa tieto zalimitované ceny tepla týkajú, sú uvedené vo výzve ministerstva hospodárstva SR, ktoré je gestorom dotácií v energetike, link: [vJmV6uQ.pdf \(mhsr.sk\)](#)

Posúdenie, či sa nariadenie vlády vzťahuje aj na konkrétnu domácnosť nie je v kompetencii Úradu pre reguláciu sieťových odvetví. V tejto veci doporučujeme informovať sa u svojho dodávateľa tepla, resp. na Ministerstve hospodárstva Slovenskej republiky, ktoré je garantom dotácií v energetike.

8. Kedy úrad reguluje a kedy nereguluje ceny tepla ?

Čo sa týka cien tepla, všetky ceny tepla, ktoré regulované subjekty fakturujú svojim odberateľom, musia byť schválené úradom. Úrad schváli ceny tepla len v prípade, ak sú v súlade so zákonom č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a s aktuálnou vyhláškou, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v tepelnej energetike (pre rok 2022 vyhláška č. 248/2016 Z.z. v znení neskorších predpisov). Špeciálne tarify na ceny tepla vyslovene pre domácnosti súčasná legislatíva nepozná.

Úrad ceny tepla na rok 2022 reguloval všetkým dodávateľom tepla, t.j., všetkým, ktorí teplo predávajú odberateľom (a teda aj domácnostiam), v medziach svojich zákonných kompetencií, pričom využil všetky svoje regulačné nástroje. Vďaka tomu domácnostiam s dodávkou tepla od regulovaných subjektov stúpili v roku 2022 mesačné náklady na teplo priemerne iba o 4,39 Eur, avšak s výraznými rozdielmi v rámci SR. Pretože výrobcovia tepla nakupujú palivá a energie na výrobu tepla spravidla vopred, na nárast regulovaných cien energií v roku 2022 mal vplyv najmä výrazný nárast cien komodít na svetových trhoch, ktorý začal v polovici roka 2021.

Úrad v zmysle platnej legislatívy SR nereguloval ceny tepla pre bytové domy s vlastnou kotolňou pre rok 2022, kde boli nárasty vplyvom extrémneho zdraženia palív na výrobu tepla na svetových burzách (najmä zemného plynu) často ozaj dramatické a úrad takisto nemá žiadny dosah na stanovenie výšky zálohových platieb v bytových domoch. Viac info tu:

[ÚRSO upozorňuje, že viaceré medializované extrémne vysoké nárasty cien tepla sa týkajú najmä nárastu cien tepla v bytových domoch s vlastnou kotolňou, tie však nepodliehajú regulácii zo strany ÚRSO | Úrad pre reguláciu sieťových odvetví \(gov.sk\)](#)

Pravidlá rozpočítavania nákladov na teplo a teplú vodu pre domácnosti v bytových domoch sú definované vyhláškou MH SR č. 503/2022 Z.z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla, pričom pre rozpočítanie nákladov za rok 2022 sa postupovalo podľa predchádzajúcej vyhlášky č.240/2016 Z.z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného v teplej úžitkovej vode a rozpočítavania množstva tepla.

Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že na cenu tepla má zásadný vplyv, či sa jedná o cenovo regulovanú alebo neregulovanú dodávku tepla a taktiež spôsob rozpočítania nákladov na základe príslušnej vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR. Výsledná výška nedoplatku alebo preplatku v ročnom vyúčtovaní závisí aj od primeranosti nastavených zálohových platieb správcom alebo spoločenstvom vlastníkov bytov.

9. Akým spôsobom sa budú vyvíjať ceny energií v roku 2023? Ako štát podporí nižšie ceny tepla pre domácnosti v tomto roku?

Úrad nedokáže predikovať vývoj cien energií, ktoré sú určované vývojom na svetových burzách. Nárast cien energií na svetových trhoch pokračoval aj v roku 2022 a prejavil sa v cenách tepla schválených úradom k 1.1.2023. Pretože tento nárast cien komodít bol extrémny, štát zasiahol a prijal mimoriadne opatrenia na zmiernenie nárastu cien energií. V prípade cien tepla sa tak na základe mimoriadnych opatrení štátu skutočne uplatňované ceny za dodávku tepla od regulovaných dodávateľov v roku 2023 zvýšili pre koncových odberateľov tepla v bytových objektoch maximálne o 20 Eur na MWh vrátane DPH, voči cenám naposledy schváleným alebo určeným úradom pre rok 2022 pričom táto cena nemôže presiahnuť 199 eur na MWh vrátane DPH. Úrad zároveň aj v priebehu roka 2023 z vlastného podnetu znižuje ceny tepla pre slovenské domácnosti v prípadoch, kde to je možné. Viac info tu:

ÚRSO v priebehu roka 2023 z vlastného podnetu znižuje ceny tepla pre slovenské domácnosti | Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (gov.sk)

Zdroj: [ÚRSO odpovedá spotrebiteľom: Prečo platím za teplo viac ako minulý rok? | Úrad pre reguláciu sieťových odvetví \(gov.sk\)](#)